

PAVOL JANÍK

Anjela poznáš po perí

SLOVNÍK CUDZÍCH SNOV

Na počiatku bolo snivo.

Povedala si:

„Stráv so mnou aspoň jeden sen.

Uvidíš – bude to sen,

o akom sa ti ešte ani nesnívalo!“

Zostúp so mnou hlbšie,
snívaj odzadu,
snívaj spätne
v zrkadlovom labyrinte,
ktorý vedie nikam.

Až prídeš na začiatok ničoho,
prishní sa ti vzrušujúci sen.

Zarámaj si ho
a zaves do spálne.

Aby bol stále na očiach,
lebo aj sen, ktorý zide z očí,
raz zide z mysle
v zmysle
prastarých zákonov
ľudskej zabudlivosti.

Snívaj si svoje.

Snívaj si sen,
ktorý sa odráža na hladine
zamrznutého jazera.
Sen hladký a mrazivý:

Sklúčené kľúče,
skleslý les,
sklonené sklo.
Poklony zrkadiel.

Sviť luny
vo vodnom sne.

Odraz sa z dna
zrkadlového sna.

V obrazárni snov
potom uzrieš
v priamom prenose z detstva
zvšyky dávno zabudnutých príbehov.

Foto archiv

Lebo naše zastarané sny
zostávajú s nami.

Nenáhli sa, snívaj pomaly, dôkladne,
až uvidíš kryštalickú konštrukciu
svojej duše,
v ktorej sa budú ligotať sny
- cielavedomé a zrozumiteľné ako plameň.

Možno si už zbadala,
že nových snov ustavične ubúda.
Míňajú sa.

Čoskoro zažneme
v magickom šere
posledného sna
zúfalý výkrik
hviezdnej noci.

Zaplať mýto do sna
zbaveného zmyslov.

Opakuješ si nahlas
dôvernosti tajných snov,
matným leskom
svojich naliehavých nočných očí
vysvetľuješ tajuplnú reč tmy.

Snívaš, teda si!

ANJELA POZNÁŠ PO PERÍ (Rodičom, ktorých už niet)

V mojej najvútornejšej vitríne
sa zachveli všetky sklenené spomienky.

Na konci mlčania
počuť vlnajúci dažď,
ako pošepky diktuje
svoj nezrozumiteľný telegram.

Svorka smutných anjelov
zavýja pri svite luny.

Rieka klesá od únavy,
smrteľná duša vody
v nej zľahka padá
na dno.

Cítim ortuť v žilách
po výbuchu krvi
- to v mojich útrobach
vstávajú z mŕtvych
nadzvukoví anjeli.

V hlave mi štartujú
ich ohlušujúce motory.

Keď vzlietnu,
nastane najhlbšie ticho,
v ktorom azda začujem
vzdialené perly,
ako sa sypú na parkety.

Mrází ma ranná spoveď
zamrznutých slz
v mojich čoraz jesennejších očiach.
(1998)

NEODOSLANÝ TELEGRAM
Vo mne sa začínajú
trocha modré Vianoce.
V hotelovej izbe sneží
hmlistá vôňa – tvojho
nekonečne vzdialeného parfumu.
Klesáme na tele,
kým v nás stúpajú
ceny nočných telefonátov,
vlny súkromných zemetrasení
a okraje oceánu krvi
po krivke opusteného pobrežia.
(1991)

POSLANECKÁ TAKTIKA
Zdržovanie a zdražovanie.

AVE VÁLEK
"Vy zemřete na duchaplnost,"
to je jediné, co mi řekl
Miroslav Válek.

-
A dodnes nevím,
jestli mám být rád,
nebo naopak.
V každém případě bude lepší být,
jako ne snad.
(1998)

JE ZA DVERAMI
Všetky vnútorné hlasy zachrípli
a sťažujú sa na studenú noc.

Bezruký a bezkrídly,
do krajnosti zjednodušený mesiac
zleťel z neba
a rozčapil sa nám
priamo v záhrade.

Už nadväzuje prvé známosti.
(1981)

ZLOMEK
Všichni jsme nějací.
Skladatelé hudební,
malíři a sochaři akademičtí,
herci většinou populární
a spisovatelé slovenští.
Tak nám třeba.

-
Pán Bůh nám za to dá
věčnou slávu teda,
i když jsme spíše na baby
jak na něco jiného.
(1991)

PF 2018
Ať je stále šťastný,
ten kdo lásku vlastní,
ten kdo není doma jediný,
ale žije v kruhu svojí rodiny.
Proživejte společně
všechno, co zní svátečně.
Ať vás dlouho ovládá
novoroční nálada.

Překlad ze slovenštiny Jan Poláček

Obete mocenských hier?

PAVOL JANÍK

V súvislosti s tragickou smrťou mladého slovenského investigatívneho novinára a jeho priateľky, respektíve s ich vraždou, pokladám za dôležité hneď v úvode uviesť niekoľko závažných skutočností. Predovšetkým treba vyjadriť sústrasť pozostalým, hoci som obeť osobne nepoznal, v živote som nepočul ich mená, nikdy som nečítal nijaký článok usmrteného žurnalistu a asi raz som sa pozrel na server, pre ktorý pracoval, ale viackrát som môj čitateľský pokus neopakoval, pretože nie som schopný a ochotný zvyšovať sledovanosť tzv. hlavného prúdu médií, ktorých (ne)profesionalita a záľuba v škandalizovaní ma apriórne uráža.

Nechcem ani rozmnožovať rady tých, ktorí využívajú tragédiu na vlastné zviditeľňovanie. Do tejto kategórie dozaista patrí aj spoločné vyhlásenie šéfredaktorov viacerých periodík veľmi rozdielnej a spravidla veľmi pochybnej hodnotovej orientácie. Nebudem sa hrať ani na amatérskeho detektíva a pri tejto príležitosti sa opäť priznám, že nepodlieham konšpiračným teóriám, pretože za podstatnejšiu pokladám konšpiračnú prax.

Ak treba sformulovať posolstvo, ktoré zodpovedne reflektuje tragickú udalosť, tak nemožno obísť niekoľko kľúčových tém. Nijaká investigatívna žurnalistika v skutočnosti neexistuje. Vždy ide iba o inscenovaný únik informácií, vrátane najznámejšej aféry Watergate, ktorá viedla k rezignácii amerického prezidenta Richarda Nixona na základe článku v The Washington Post. Po vyše troch desaťročiach sa potvrdilo, že tzv. anonymný zdroj investigatívnych novinárov bol zástupca riaditeľa FBI (Federal Bureau of Investigation) Mark Felt, dlho známy len pod krycím označením Deep Throat.

Keby akúkoľvek vraždu pripravovalo slovenské podsvetie, tak by určité signály prostredníctvom svojich ľudí v kriminálnom prostredí mala zachytiť niektorá zo slovenských spravodajských inštitúcií, ktorých je na pomery malej krajiny dosť veľa. Nielen tajné služby – civilná a vojenská, ale aj výzvedné organizačné zložky polície a colnej správy.

Pravdepodobnejšia je možnosť, že si nemenovaná veľmoc objednala destabilizáciu Slovenska a jeho zaradenie medzi nebezpečné krajiny. Tomu zodpovedá aj otázka o vyvedení politických dôsledkov, ktorú hneď na prvej tlačovej konferencii gene-

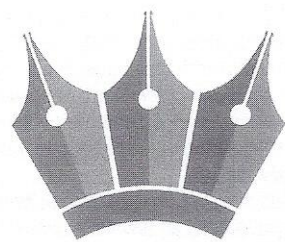
rálneho prokurátora a jeho námestníka už v zárodku kauzy položil redaktor nemenovaného deníka. V tomto prípade by bolo logické vytypovať si ako obeť málo známeho novinára žijúceho na relatívne odľahlom mieste, takže vykonávateľ vražd mal dostatok času prísť zo zahraničia, uskutočniť svoj ohavný čin a opustiť naše územie, čo sa zrejme aj stalo.

Foto FB

V načrtnutých súvislostiach sa však žiada zdôrazniť ešte jednu veľmi nešťastnú okolnosť, ktorou je sústredené úsilie kriminalizovať politikov, pričom sa na ich diskreditáciu využívajú protirečivé svedectvá odsúdených niekoľkonásobných vrahov, ktorí chcú dosiahnuť skrátenie svojich trestov. Je to nebezpečná hra, ktorá môže opäť vracañ slovenskému podsvetiu sebadomie, vyplývajúce zo súčinnosti so špeciálnymi bezpečnostnými štruktúrami. Aj to je problém, ktorému by mali venovať zvýšenú pozornosť kompetentní štátni činitelia a zodpovední predstavitelia médií.

27. 2. 2018

PAVOLJANIK.SK